

Storthingets Oplesning.

Aar 1821 den 21de August (Eftermiddag) var Storthinget forsamlet.

Kl. 3 indfandt Hs. Majestet Kongen Sig t Storthinget, ledsaget af samtlige Stedets Autoriteter, og modtagen af en Deputation, bestaaende af Amtmand Berg, Directeur Baumann, Ritmester Heidmann, Stadscapitain Blom, Foged Kastrup, Sorenskriver Gram, Viceconsul Melger, Lieut. Mosling, Kjøbmand Stenersen, Sergeant Spjeldnæs, Gaardbruger Svane og Lensmand Evjenth.

Det behagebe Hs. Majst. naadigst at slutte Storthinget ved en Tale af følgende Indhold:

Gode Herrer og Norske Mænd!

“De politiske Begivenheder, hvortil vi i de sidst Henrundne Aar have været Vidner, maae have overbevist Eder om den uafbrudte Opmærksomhed, som Regjeringerne have henvendt paa Ordens og Rosligheds Vedligeholdelse i Europa”

“Fra denne Opmærksomhed kunde Norge ikke være udelukket; thi i samme Forhold, som de Retligheder, hvoraf det er i Besiddelse, frembød Sammenlignings-Puncter, maatte den Brug, som dets

Lovgivere gjorde af disse Rettigheder, nødvendige vilis vordre Gjenstand for det almindelige Omdømme.“

“Ligesom det ligger i en constitutionel Forsatnings Natur, at begunstige Ideernes Udvikling, saaledes er det ogsaa oplyste Mænds Pligt at forebygge de med overspændte Begreber og overdreven Iver forbundne Farer.“

“Det Forbigangne er vejet fra os, men lader os drage Fordeel deraf, for at henvende vore Tanker paa en Fremtid, der kræver vor udeelte Omfarg. Først efter moden Overveetelse af Mine Pligter og Nationens Larm har Jeg ladet Eder foreslægge Propositioner til adskillige Forandringer i Rigets Grundlov.“

“Jeg har derved kun ladet Mig lede af Min Attraae efter at vedligeholde og befæste den Frihed, som Jeg har forskaffet det Norske Folk, da denne Fordring paa dets Erkjendelighed er den kjæreste og varigste, Jeg kan eftertrage.“

“Jeg smigrer Mig med, at den offentlige Mening, retteligen veiledet, vil vide at sætte Værd paa Mine Hensigter, og heri regner Jeg paa National-Representationens frimodige og oprigtige Medvirkning.“

“Indprent hos Eders Medborgere den Overbevisning, at Frihed den ikkun da er grundfæstet, naar Regjeringen er stærk, at ingen Garantie findes Sted, hvor Magterne ikke ere i fuldkommen Lige vægt, og at man i en constitutionel Stat, naar man vil undgaae Kystelser, hvis Følger ere uberegnelige, maa bortferne al afgjørende Overvægt over en besyttende Regjering.”

“Den Beslutning, I have fattet angaaende Betalingen af Eders gamle Gjæld til Danmark, vil have en fordeelagtig Indflydelse paa den offentlige Tillid.”

“Jeg følger ikke for mig Selv de Banskælsgheder, som vi endnu have at overvinde. — De ere tildeels en Virkning af Standsning i Handelen, hvis Liv vilde give Norges Industrie og Finanser en vigtig Næring; men Min uafsladelige Omsorg for Eders Vel skal holde Skridt med Omstændighederne, og Jeg haaber, at Forsynet vil velstigne Mine Beskræbelsler.”

“Stolt af at regjere over et Folk, som er i Besiddelse af den sjønne Rettighed, at offentliggjøre sine Tanker og lydeligen at forklare sine Meninger, skal Jeg vide at bære Agtelse for Sandhedens frimodige Fremstilling, idet Jeg sætter Løsløsheden Skranke.”

“Sand Videnskabelighed, en af Nationalverdens væsentlige Bestanddele, bortsjærner Kornærmelser og Bagvaskelse. Den af sande Borgersind besjelede Forfatter maa være den Første i at erkjende, at naar Pligterne tilside sættes, ophøre Rettighederne.”

“Jeg seer med Velbehag den Tidspunct at nærme sig, da alle de Modsigelser, som finde Sted mellem Eders gamle Loves Grundsetninger og de Rettigheder, som I have erhvervet, ville ophæves ved de Mænds Nidkjerhed og Indsigter, som det vigtige Hverv er andetroet, at forfatte en Lovbog for Riget.”

“Denne Mangel viser sig især ved Spørgsmaalet om Statsraadernes Ansvarlighed. Disse Embedsmænd ere i alle constitutionelle Stater udsatte for Virkningerne af den Lethed, hvormed de offentligen kunne dables.”

“De maae i det Mindste have Sikkerhed for ikke at blive dømte uden efter bestemte Regler, og ikke efter vilkaarlige og illusoriske Analogier. Jeg har foresat Mig, at bestemme enhver af Statsraadernes constitutionelle Virkekreds, og Jeg skal lade næste Storthing forelægge Forslag til en Lov angaaende disse Embedsmænds Ansvarlighed, som nuie skal fastsætte deres Pligter og anvise Nationalrepræsentationen Grændserne for dens Rettigheder.”

"Den Scandinaviske Halvøes politiske Stilling imod de øvrige europæiske Stater lader Intet tilbage at ønske i Henseende til Vedvarelsen af Vore venstabelige Forhold. Det paaligger Os, at vedligeholde disse vigtige Betingelser for ethvert velordnet Samfunds Velgang."

"I det Jeg herved, overensstemmende med Grundloven, erklærer, at det i Aaret 1821 forsamlede Storthings Forhandlinger ere sluttede, forbliver Jeg Eder, gode Herrer og Norske Mænd! med al Kongelig Yndest og Naade velbevaaen."

Præsidenten besvarede denne Tale saaledes:

Deres Majestæt, Norges og Sveriges
Konge!

"Vær velkommen høitidsfulde Dag, paa hullets Ven Norges Storting for første Gang stuer en Konge — en elsket Konge — i dens Midte! Vær velkommen, naadigste Konge! i vor Kreds; lys med vanlig Fadergodhed til vor Stemme, og vær diges at troe, at den kun fører Sandheds Sprog."

"Tilendebragt er nu Norges nærværende Storting, det tredje i Ordenen, maaskee det første i Vigtighed; thi med Afgjørelsen af de os forelagte Sager syntes Fødelandets Bæe og Vel at staae i allernæreste Forbindelse. Blands disse vigtige

tige Sager har Deres Kongl. Majestæt nyligen selv naadigst behaget at nævne Opgjørelsen med Danmark. Ja tilvisse, naadigste Konge! den var vigtig: den var dobbelt vigtig i en Tidspunct som denne, da Tidsumstændighedernes mangehaande Tryk hvile tungt over vort elskede Fødeland, og den fordrede derfor og fra National-Repæsentationens Side den allermødreste Overveielse. Den er nu opgjort denne Sag til Deres Kongl. Majestæts Tilfredshed; og ligesom Storthinget med Kyldig Taknemmelighed erkjender, at den betydelige Medstættelse i den Sum, som fra Danmarks Side først var fordret, er en Følge af Deres Kgl. Majestæts kraftfulde Omhu for denne Sag, saaledes tør det og med den meest uindskrænkede Tillid til Deres Kongelige Majestæts landsfaderlige Bestræbelser fremdeles haabe, at den vil vorde Fødelandet saalidet trykkende som muligt. Evende vel i anden Henseende, men desaaarsag ikke mindre vigtige Sager har nærværende Storthing, blandt de mangfoldige andre, havt til Behandling i den Norske Adels tilkommende Rettigheder, og i Sagen om Trykkefriheden. Med Hensyn til hlin, da er det muligt, vi kunne have feilet i vor Anskuelse, og, som Følge heraf, tillige i vor Beslutning; thi at feile er det stor-

selige Menneskes Lod; men frimodigen vove vt at yttre, at National-Repæsentationen tør haabe, at den ligesaalidt i denne, som i nogensomhelst anden fra dens Side fattet Beslutning, end i fjerneste Maade har handlet imod sine Pligter, og villigen antager den i saa Henseende med Deres Majestæt, at Magterne i en constitutionel Stat, bragte ud af Ligevægten, lede til Kystelser i Statsmaskinen, som ere uberegnelige."

"Hvad Trykkefriheden angaaer, da maa Storthinget erkjende, at denne, en fri Nations kostbare Rettighed, hos os er bleven misbrugt; og med bitter Smerte har Storthinget i saa Henseende gjort den Erfaring, at Europas Magter maaskee have antaget, at de passerede Skrivefrihedens skjændige Misbrug have været Ytringer af den almindelige Villie. Dog, det være vor Beroligelse, at Deres Kongelige Majestæt, af umiskjendelige Beviser, bedre kjender det Folk, som — uden Stolthed være det sagt — har arvet fra dets Fædre redeligt Sindelag og ubrødelig Trostaa mod dets Konge, og som stedse har søgt sin Hæder i herpaa at afgive Beviser. Ja, naadigste Konge! med Stolthed og inderligste Taknemmelighed erkjende vi i Deres Kongelige Majestæt

stæt vor gjenvundne Friheds Opretholder og Beskytter; med Stolthed erkjende vi i Deres uohædede Søn, Hans Kongelige Høihed Kronprindsen, som denne Gang, desværre! — med Beemod beklage vi det — ikke har kunnet være tilstede ved sin Kongelige Faders Side, vor ikke mindre varme Beskytter og kraftige Talsmand ved Thronen; og, i det vi see Deres Kongelige Majestæt drage tilbage til Broderfolket, udbede vi nu, som altid, over Tvillingrigernes elskede Konge og Kronprinds den Almægtiges Beskyttelse. I det Storthinget saaledes, paa Nationens Vegne, anbefaler sig i Deres Kongl. Majestæts vedvarende Naade og Bevaagenhed, slutter det ved med Inderlighed at udraabe: Gud bevare Kongen og hans Riger!"

Efterat Hs. Majestæt Kongen havde forladt Storthinget, blev dets og dets Afdelingers Forhandlings-Protocoller af Thingenes Medlemmer underskrevne.

Stibbern.

Hans Gruner. A. Hanneborg. P. W. Juell.

Peter Herlossen. C. M. Falsen. Frederich

Storchinget d. 21de August. 691

Melzer. Mowinkel. G. Bull. Spjeldnæs.
Rastrup. Brynnildsen. D. T. Evangé.
N. Landmark. Absalon Olsen Vereide. Ole
Blom. H. Gasmann. H. G. Tønder.
E. Rubberud. E. Lundesgaarden. J. Gram.
Jorgen Young. — Med Henhold til Flor's Bes
mærkning Ploen — . Arenken. Even
B. Stenersen. Toeruf Fosb. Sebbelow.
D. Slaaden. D. Doren. D. Noam.
J. Knudsen. — Enkelte Taler af Præsidenten
undtagne, underskriver Flor. — E. M. Holst.
E. Tank. Andreas Martin Siip. J. Volstad.
J. Hoel. Ole Aaser. J. N. Sande.
G. Smith. Baumann. J. Paycken. Bendz.
Erichstrup. G. G. Boekmann. T. Lundegaard.
Ole O. Sveland. M. Peterson. Hall junior.
Astrup. Berg. Jens Aars. Ole Evjent.
A. Landmark. P. Tonning. Ole Frøsoye

692 Storchinget d. 21de August.

Jens H. Blom. T. Aschehoug. Peter Elieson.

Rosenkilde. Niels T. Broe. O. H. Overland.

Carl Falsen. Orholm. O. Lunke. N. Nasved.

Heidmann. E. Krohg. N. Mosling. Lodgaard.

E. Grønnerup.
